

Vážený pan

e-mail

██████████@ksprogram.cz

Váš dopis značky ze dne
16. 3. 2021

Naše č.j.
MPSV-2021/48975-
521/1

Vyřizuje
Mgr. S. ██████████

V Praze dne
25. 3. 2021

Věc: Zákon č. 121/2021 Sb., o mimořádném příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě – vyjádření k zaslanému podnětu

K podnětu ve shora označené věci, který pro ministerstvo představuje zpětnou vazbu praxe při aplikaci nových právních předpisů a za který pisateli děkujeme, podáváme následující vyjádření. Obecně předesíláme, že cílem uvedeného zákona, který byl navržen a projednán ve zrychleném řízení a na časově omezenou dobu, je zajistit zlepšení finančního zabezpečení zaměstnanců, kteří se ocitli v karanténě nebo izolaci z důvodu šíření infekčního onemocnění Covid - 19 a zvýšit jejich motivaci ke sdělování rizikových kontaktů a tím zefektivnění postupu trasování těchto kontaktů orgány hygienické služby.

Ministerstvo připravilo 2 varianty k dosažení uvedeného cíle, a to **buď zvýšení redukované náhrady příjmu** poskytovaného zaměstnanci zaměstnavatelem v prvních 14 dnech trvání karantény nebo dočasné pracovní neschopnosti s izolací z důvodu zmíněného infekčního onemocnění, **anebo poskytnutí mimořádného příspěvku vedle této náhrady příjmu**. Politicky průchodnější se ukázala varianta druhá. Komplikovanost přijaté varianty spočívá v tom, že příspěvek v maximální výši až 370 Kč za kalendářní den nesmí spolu v poskytnutou náhradou příjmu (v pracovních dnech a při „placených svátcích“) přesáhnout 90 % průměrného hrubého výdělku zaměstnance vztaženého k počtu zameškaných hodin, za něž je zaměstnanci poskytována redukováná náhrada příjmu. Tento „strop“ má být pojistkou, že zaměstnanci nebude poskytnuta náhrada příjmu spolu s příspěvkem ve výši, která by přesáhla jeho průměrný výdělek. Proto se příspěvek ve většině případů za období, v němž spolu s náhradou příjmu přísluší, zpravidla krátí.

K části I. Apel

K bodu „Příspěvek vyplácí zaměstnavatel“

Závislost výše příspěvku na výši poskytnuté náhrady mzdy nebo platu zaměstnavatelem v období prvních 14 dnů karantény/izolace zaměstnance a na výši

jeho průměrného výdělku je hlavním důvodem, proč bylo nutno poskytování tohoto příspěvku svěřit zaměstnavatelům.

K bodu „Krátká působnost“

Jde o mimořádné a dočasné opatření k dosažení sledovaného cíle a není dlouhodobě žádoucí, aby se výše zabezpečení nemocensky pojištěných zaměstnanců v prvním období trvání karantény/izolace lišila od tohoto zabezpečení v ostatních případech dočasné pracovní neschopnosti. To nemá vliv na uchování podkladů k případnému pozdějšímu prokazování skutečností souvisejících s poskytnutím příspěvku zaměstnanci.

K bodu „Nejednoduchost pravidel a zpracování“

Souhlasit je třeba s tím, že příspěvek se poskytuje za kalendářní dny, zatímco náhrada mzdy nebo platu (popř. náhrada odměny z dohody o provedení práce nebo pracovní činnosti, pokud zakládají účast na nemocenském pojištění) za dny pracovní (popř. tzv. „placené svátky“) a že příspěvek i náhrada jsou poskytovány tzv. „v čistém“, zatímco maximální limit výše příspěvku (spolu s poskytnutou náhradou příjmu) je stanoven 90 % průměrného hrubého výdělku zaměstnance. Činí-li součet příspěvku a uvedené náhrady více než 90 % PV za odpovídající počet zameškaných hodin, příspěvek se o tento rozdíl sníží (viz § 3 odst. 2 zákona). Proto je třeba vždy vycházet z celkového období poskytování náhrady mzdy, platu nebo odměny z dohody.

Z důvodu administrativní jednoduchosti uplatňuje zaměstnavatel odečet příspěvku od pojistného na sociální zabezpečení (dále jen „pojistné“) přímo na tiskopisu aktualizovaném Českou správou sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) „**Přehled o výši pojistného**“, který se podává elektronicky a na kterém nově vykáže údaj o počtu zaměstnanců, za které tento odečet uplatňuje, a také úhrn příspěvků, které od pojistného odečítá. Nárok na odečet od pojistného zaměstnavatel může uplatnit nejpozději do 3 kalendářních měsíců po skončení karantény (izolace) zaměstnance. Zaměstnavatel má nárok na odečet příspěvku z částky pojistného odváděného za kalendářní měsíc pouze tehdy, pokud příspěvek vyplatí zaměstnanci nejpozději do konce druhého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém si příspěvek odečetl od pojistného. V kalendářních měsících, ve kterých zaměstnavatel neuplatňuje odečet, vykáže počet zaměstnanců i úhrn karanténních příspěvků v nulové výši.

Pokud bude úhrn karanténních příspěvků, které od pojistného zaměstnavatel odečítá, vyšší než celkové vypočtené pojistné za zaměstnance a pojistné za zaměstnavatele, bude na přehledu vykázána částka pojistného v záporné hodnotě. V takovém případě se tato částka považuje za přeplatek na pojistném a „Přehled o výši pojistného“ se automaticky považuje za žádost o vrácení tohoto přeplatku. Přeplatek bude zaměstnavateli vrácen, pokud nemá jiného splatného závazku vůči okresní správě sociálního zabezpečení nebo ČSSZ.

Pokud jde o **účinnost zákona**, která nastala dnem 5. března 2021, je třeba rozlišovat 2 skupiny případů, kdy příspěvek bude, byť třeba jen zčásti zaměstnanci náležet:

1. Zaměstnanci byla nařízena karanténa/izolace před 1. březnem 2021, avšak období prvních 14 dnů trvá ještě 5. března 2021; v tom případě náleží zaměstnanci příspěvek ve zbytku tohoto období od 5. 3. 2021;
2. Podle přechodného ustanovení platí, že byla-li zaměstnanci nařízena karanténa/izolace po 28. únoru 2021, přísluší mu příspěvek již od 1. března 2021 (zpětná účinnost příspěvku).

Pokud jde o nepřiznání příspěvku zaměstnanci, kterému byla **nařízena karanténa do 5 dnů po návratu ze zahraničí**, s výjimkou návratu v rámci pracovní/služební cesty (§ 2 odst. 2 zákona), reaguje se tak zejména na mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví o povinnostech fyzických osob při návratu z rizikových a zvláště rizikových oblastí v zahraničí do ČR. Těmto osobám je uložena ohlašovací povinnost při návratu do ČR, jakož i povinnost sdělit tuto skutečnost zaměstnavateli. Je pravdou, že v některých případech bude nutno připustit „čestné prohlášení“ samotného zaměstnance o opaku. Příspěvek však obdrží zaměstnanec, pokud se ze zahraničí vrátil z důvodu vyslání na pracovní/služební cestu.

K bodu „Uvádění údajů v e-Neschopence“

Systém e-Neschopenky po technické stránce zajišťuje ČSSZ. Doporučujeme, abyste se s dotazy a podněty k uvádění údajů v e-Neschopence obrátil přímo ČSSZ.

k bodu „Dluh na pojistném a penále“

V případě, že zaměstnavatel odečte od pojistného vyšší částku, než která měla být odečtena, nebo pokud provede odečet, aniž byly splněny podmínky pro tento odečet, považuje se částka, o kterou bylo pojistné takto zkráceno, za dluh na pojistném. Z dlužného pojistného je zaměstnavatel povinen podle § 20 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, platit penále ve výši 0,05 % za každý den prodlení. Zákon č. 121/2021 Sb., o mimořádném příspěvku, neobsahuje žádné ustanovení, podle kterého by neměl být penalizován dluh na pojistném, který vznikl v souvislosti s mimořádným příspěvkem.

k části II. Dotazy

K bodu „Výpočet (I. – 3A)“

Je-li karanténa nařízena ode dne, v němž zaměstnanec odpracoval část směny, poskytne se mu příspěvek i za tento první den karantény, neboť od tohoto dne mu náleží za neodpracované hodiny redukováná náhrada příjmu. Výše příspěvku však bude ve finále ovlivněna nepřekročitelností 90 % průměrného výdělku zaměstnance za odpovídající počet zameškaných hodin.

Při přechodu období náhrady příjmu a příspěvku z jednoho do následujícího čtvrtletí je třeba finálně posoudit výši příspěvku podle předchozího odstavce v rámci celého období jeho poskytování. Rozdílné průměrné výdělky v jednotlivých čtvrtletích lze pro tyto účely převést na jejich vážený průměr podle počtu neodpracovaných hodin v tom kterém čtvrtletí.

Například: Karanténa od 29.3. do 11.4. 2021 – neodprac. 10 směn po 8 hodinách

PV ze IV. čtvrtletí 2020 = 90 Kč/hod, v březnu neodprac. 3 směny = 24 hodin
PV z I. čtvrtletí 2021 = 100 Kč, v dubnu neodprac. 7 směn (v tom 2 svátky) = 56 hodin.

Vážený průměrný výdělek za celé období:

24 x 90 = 2 160

56 x 100 = 5 600

80 7 760 (7 760 : 80 = 97 Kč/hod.) 97 x 0,9 = 87,30 x 80 = **6 984**

Limit 90 % průměrného výdělku činí tedy 6 984 Kč.

Pokud součet redukované náhrady mzdy nebo platu za 80 zameškaných hodin a příspěvku za 14 kalendářních dnů po 370 Kč překročí částku 6 984, o vzniklý rozdíl se sníží celkový příspěvek.

K bodu „Navazování nepřítomností (I. – 3B)“

Mimořádný příspěvek přísluší v období 1. 3. 2021 do 30. 4. 2021 zaměstnanci, kterému byla nařízena karanténa nebo izolace z důvodu infekčního onemocnění (Covid-19 nebo i jiného) dne 1. 3. 2021 a později a kterému podle zákoníku práce vznikl z tohoto důvodu nárok na náhradu mzdy, platu nebo odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Zaměstnanci, kterým byla nařízena karanténa nebo izolace před 1. 3. 2021 budou mít nárok na mimořádný příspěvek od účinnosti zákona, tj. od 5. 3. 2021.

Mimořádný příspěvek přísluší zaměstnanci za každý kalendářní den, nejdéle však po dobu prvních 14 kalendářních dnů trvání nařízené karantény nebo izolace, přičemž **pokud bezprostředně na den ukončení karantény navazuje izolace, jedná se o jednu (tutéž) sociální událost.**

Příklad: Karanténa od 2.3. do 7.3.2021. Nemoc (s příznakem „izolace“) od 8.3.do 22.3.2021.

Z uvedeného vyplývá, že zaměstnanci v uvedeném příkladu bude náležet mimořádný příspěvek od 2. 3. 2021 do 15. 3. 2021.

Aktuální informace k postupu zaměstnavatelů s příklady naleznete na adrese:
<https://www.cssz.cz/web/cz/-/mimoradny-prispevek-pri-narizene-karantene-tzv-izolacka-postupy-lekaru-a-zamestnavatelu>

k bodu „e Neschopenka“

Systém e-Neschopenky po technické stránce zajišťuje ČSSZ. Doporučujeme, abyste se s dotazy z této oblasti obrátil přímo na ČSSZ.

JUDr. Zdeněk [redacted] v. r.
zastupující ředitel odboru pracovněprávní legislativy